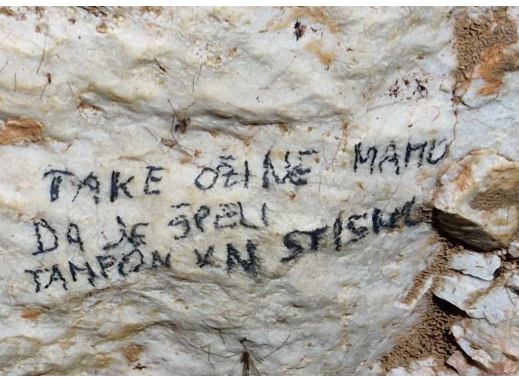

TRUBAR BLIZU KONCU

Matic Di Batista

Trubarjev dah je pustil precej močan pečat na generacijo jamark in jamarjev, ki se je kalila v letih med 2010 in 2020. Vse se je sicer začelo z jamo Evklidova piščal, ki nas je prepričala, da se kak vhod skriva tudi višje, na zanimivih podih pod Viševnikom. Jame, ki smo jih kasneje našli in raziskovali (Trubarjev dah, Platonovo šepetanje, Romeo ...) so nas naučile, da se v gorskem svetu skriva še veliko neraziskanega. Posledično je s časom, ko je začelo primanjkovati novih nadaljevanj, zanimanje preskočilo na druga visokogorska območja.

Ko smo raziskovali Trubarja in se povezali s Platonom in kasneje Romeom, smo bili prepričani, da raziskujemo dolge jame in da je raziskovanje in pridobivanje novih metrov enostavno. A sedaj, ko imamo precej drugačne izkušnje s planine Poljana, vemo, da smo tam vsak meter težko prigarali. Sploh, ko ni bilo očitnega nadaljevanja na dnu jam. Takrat smo začeli z neskončnim plezanjem kaminov, kar nas je v Trubarju pripeljalo skoraj do površja.

Po nekaj letih premora je bilo jasno, da se na Pokljuko s takim zagonom verjetno ne bomo več vrnili. Vsaj ne v kratkem. In to nas je spodbudilo, da smo začeli z razopremljanjem, dokler nas fiksi še držijo in se štriki ne trgajo. Tako je padla ideja, da gremo najprej razopremit plezarijo proti površju. Tam je situacija najbolj vprašljiva, saj ne veš, kakšno je stanje vrvi in opreme nad teboj. V drugih delih se prej spustiš mimo pritrdišč in lahko preveriš vrvi ter kovačijo na poti navzdol.

Jeseni 2024 smo se Špela, Pero in jaz spravili do povezave med Romeom in Trubarjem, kakih 380 metrov pod površjem. Romeo se je povezal v Trubarja nekje na polovici plezarije. Dostop je

sedaj prek Romea precej enostavnejši, a vseeno ni preprost. Drugi del plezarije se odcepi v stran, proti površju. Polni zagona smo se odpravili tja gor in se čudili delom jame, ki so vmes izginili iz spomina. Tudi zadnji kamin je bil precej višji kot smo si ga zapomnili, tako da smo imeli komaj dovolj vrvi za razopremljanje. Kljub utrujenosti je šlo kar tekoče. Razen tega, da smo v kaminu zabili kakih sedem ur, je šlo vse ostalo precej po planu.

A vseeno delavnika še ni bilo konec, ko smo spet stali na križišču, saj je bilo treba še ven. Ker smo nabrali skoraj 500 metrov vrvi in kar nekaj kovačije, smo ven odnesli le del. Po približno 12 urah smo bili na vhodu. Precej utrujeni, a srečni, da je zgodbe delno konec. Zakaj delno? Na križišču je ostal še zajeten kup, ki je čakal junake, da ga znosijo ven.

Že teden kasneje so šli Sheena, Fleš in Rinko iskat preostalo robo. Akcije so se lotili na podoben način, kot smo se starejši lotevali raziskovanja teh jam: šta ne ubije, te jača. Na križišču se baje niso vsi strinjali, da je pot skozi Romea enostavna. Ugotovili so tudi, da imajo malice precej manj kot bi si želeli in da je kup morda večji, kot smo mi obljubljali. Vseeno so se junaško obtežili in zapodili proti izhodu. O švicu in solzah, ki so tekle, ne bom, saj me ni bilo zraven in vsi vemo, kakšne so zgodbe iz druge roke. Vsekakor si bodo udeleženci akcijo zapomnili, mi pa jim bomo peli pesmi hvale še dolga leta. Vsa čast, saj je Trubar sedaj korak bližje temu, da ga spravimo v čim bolj prvotno podobo.

Razopremljevalne akcije niso najbolj navdušujoče – nič novega ne odkriješ, ne dobiš tiste želje, da bi se vrnil pogledat za naslednji vogal. A vseeno na koncu takšne akcije dobiš zadoščenje, da si nekaj dobrega naredil in pomagal zaključiti zgodbo raziskovanja. Osebno upam, da se čim prej spravimo razopremit še kak krak. Pokljuka je vseeno zakon na svoj poseben način. ■

Zgoraj: Razopremljanje na dol je vedno razburljivo, še posebej, če visiš na enem vprašljivem pritrdišču. Sredina: Naključen zapis na »steni slave« pri bivaku Penthouse. Spodaj: Razopremljevalna ekipa je na plan pogledala sredi noči.
Foto: Špela Di Batista Borko